

Szerkesztőség és
kiadóhivatal:
Sátoraljauhely
(Vármegyeház II. udvar)

ZEMPLÉN

Előfizetési ár:
Negyedévre 2 pengő.
Hirdetések:
négyzetcm.-ként
Nyílt-tér:
soronként 20 fillér

TELEFON:
MTI kirendeltség, szerkesztőség
és kiadóhivatal 109. szám

POLITIKAI HIRLAP

TELEFON:
MTI kirendeltség, szerkesztőség
és kiadóhivatal 109. szám

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában
Amen

Vass József és a kiscgazdák

Elvégeztetett! A munkabírás és kötelelességteljesítés mintaképe, a népjóléti és munkáügyek hallatlan energiájú minisztere, a rokkantaknak, hadiözvegyeknek és hadiárvának a szükségesnél ugyan kevesebb pénzü, de határtalan jóindulatu, mindig készséges könnyeszárítója és istápolója, a kormánynak egy évtizeden át szakadatlanul dolgozó tagja, a jelenleg is külföldön tanácskozó miniszterelnök állandó helyettese, Vass József, nincs többé. A panaszok és kérelmek áradatának, amely tíz év óta napról-napra előntötte Vass József jószágos szívét, utját állja a koporsó deszkája.

Mint a villám a magános tölgyet, úgy törte ketté élete delén, orvul, váratlanul a kérlelhetetlen halál suhogó kaszája ezt az igazi magyar életet!

A Keresztény Gazdasági Párt kötelékébe tartozott Vass József, de magáénak vallotta a parlament minden polgári frakciója, különösképen pedig a kiscgazdapárt. Ugy nemes egyénisége, mint közvetlensége, munkakedve és istenadta tehetsége a szebb és boldogabb magyar jövődbe vetett sziklaszilárd hite, mindenekelőtt pedig döbbenetesen váratlan halála, egészen olyan, mint a kiscgazdák halhatatlan emlékü vezéréé, nagyatádi Szabó Istváné volt. Es amiként nagyatádi Szabó István nevét a márványba vésett emléknél is maradandóbban hirdetik azok a bogárhátu, muskátlis ablaku házikók, amelyek a nagy vérzivatar után szinte máról-holnapra nőttek ki a városok és falvak szélein, azonképen mindörökre a lelkébe zárta a józan-itéletű magyar nép annak a papminiszternek az emlékét, aki a szegények szolgájának tartotta magát, letörölte a hadiözvegyek könnyeit, megfogta a tétovázó hadiárván-

kezét, hóna alá nyult a roskadozó hadirokkantaknak, gyógyulást adott a betegeknek és segedelmet, hajlékot az öregeknek, a nyomorgóknak, egy lerongyolódott, kifosztott, harmadára zsugorított, ellenségektől körülvevett, elhagyatott kis nemzet hadisarcot fizető államkasszájából!

Vass Józsefben a sárvári kisiparos fia az egyszerű nép, a magyar fajta szeretetét, a pap az eljövendő boldogabb magyar jövőbe vetet hitet, a férju a hangyaszorgalommal párosult munkabírását, a miniszter a világháborut átélte és alulmaradt ország szociális intézményeinek teljes méretű és haladéktalan megalkotását, a politikus az összes polgári pártok együttműködésének lehetőségét és szükségességét, a bolsevik kelet és a háboru prédáitól megittasult, győztes szomszédok közé szorított állam reorganizálásának lehetőségét jelentette!

Ezért nagy, ezért pótolhatatlan ma nemcsak a kormány és a politikai pártok, hanem az egész magyar nemzet vesztesége! A falusi társadalomnak, a kiscgazdapártnak mélységes megindultságát tolmácsolja dr. Szabó Sándor, az egységspárti képviselők kiscgazda csoportjának az elnöke is, mikor ezeket mondja:

— Vass József politikai magatartása annyira beleszővődött a kiscgazda politikai életbe, hogy ugyszólván szerves részévé vált annak a talajnak, amelybe a földműves politikai aspirációk vetették a maguk reménységeinek magvait. Mi sohasem láttuk Vass Józsefnek egyéniségét az ő munkakörében, mint egy más politikai pártnak az exponensét, hanem úgy övezttük körül bizalmunkkal, mint hogy ha súlyos problémákkal terhes háboru utáni időkben a mi politikai elveinket tüzte volna zászlójára és veszteségének politikai kihatása annyival inkább súlyosabb, mert egy odaadó és teljes bizalmat élvező nagy egyéniséget vezet Vass Józsefben maga a kiscgazdatársadalom is! Vass Józsefnek politikai egyénisé-

gén, bármilyen párthoz tartozott volna, mindig keresztül sütött egy teremtő nap ereje, amely felkereste, megvilágította, a kevésre szabott eszközökkel is hathatósan gyógyította a kisemberek bajait. A magyar földműves társadalom igaz, odaadó és támogató barátját, a kormányzat egy fényes tehetségű munkatársát, az egész nemzet pedig ugyszólván pótolhatatlan államférfiut vesztett Vass Józsefben.

Nyolc esztendő alatt, mióta

a társadalompolitika élén működött, évtizedes mulasztásokat pótolt vagy talán évtizedes lépésekkel vitte, ragadta előre a magyar szociális kérdéseket s ezeknek helyes irányban szívvvel szeretettel való megoldását.

A ravatalra ömlött virág-erdő valóban a nemzet mélységes gyászát és fájdalmát jelenti.

Elköltözött tőlünk, trianoni magyaroktól, Vass József és örökre beleköltözött minden magyar szívébe.

A Törvényhatóság közgyűlése

Sátoraljauhely, 1930. szept. 10.

A déli 12 órakor befejezést nyert kisgyűlést nyomban követte a Törvényhatósági Bizottság közgyűlése.

Napirend előtt elnököl Széll József főispán klasszikus szépségű beszédben parentálta el a nemzet nagy halottját, Vass József miniszterelnök helyettesét. A bizottsági tagok állva hallgatták a megboldogult ragyogó talentumát, nagyszerű tudását, emberfeletti munkabírását, példátlan kötelelességteljesítését, a nemes értelemben vett demokrácia irányában haladó gondolkodását, modern életfilozófiáját, gazdasági és szociális politikáját szárnyaló gondolatokkal méltató beszédét s elhatározták, hogy emlékét a közgyűlés jegyzőkönyvében megörökítik s temetésén a Törvényhatóság a főispán vezetése alatt négy tagu küldöttséggel képviselteti magát.

Ugyancsak napirend előtt emlékezett meg elnököl főispán a Kormányzó magas elismeréséről, mellyel Gosztanyi István szerencsi járási főszolgabíró kiválóan buzgó működéséért kitüntette.

Amikor átnyújtotta elnököl főispán Gosztanyi főszolgabírónak a legmagasabb kitüntetés jelvényeit, a maga részéről is az elismerés és dicséret legmelegebb szavaival kísérte a kitüntetés tényét, kifejezésre juttatva egyben a Törvényhatóság elismerését.

Gosztanyi István főszolgabíró keresetlen és közvetlen szavakban adott kifejezést hálás köszönetének a legmagasabb kitüntetésért s ezzel kapcsolatban a főispán és Törvényhatóság elismeréséért és azzal

vette át a kitüntetés jelvényeit, hogy közpályáján továbbra is járása közönségének és a vármegye közigazgatásának érdekei fogják vezetni és működésében irányítani.

Felvéve a napirendet, az alispáni évnegyedes jelentéshez Tantó József bizottsági tag fűzött nagyon komor színekkel átszőtt reflexiókat a falu ma annyira vigasztalan gazdasági helyzetével kapcsolatban. A Szent István napi ünnepségeket állította párhuzamba a szeptember elseji eseményekkel, melyektől a falu, a gazdaközönség teljesen távol tartotta magát. Az a falu és az a gazdaközönség, mely a termelés és értékesítés terén összehasonlíthatatlanul mostohább viszonyokkal küzd, mint a többi gazdasági ágak. A falu gazdasági életéből és a saját tapasztalataiból vett konkrét példákat hoz föl, különösképpen is aláhuzva a fagy és tizkárkölcson visszafizetésénél a terményárak csökkenése folytán előállott nehézségeket. Kérte az elnököl főispánt, hogy ezen kérdések méltányos megoldása érdekében illetékes helyeken érvényesítse befolyását, amit a főispán válaszában a legkészségesebben kilátásba helyezett azzal, hogy tudomása szerint a OKH máris kapott utasítást a fagykárkölcsonök prolongálására.

A vármegye 1931. évi költség-előirányzatát Cseh István várm. számvevőségi főnök ismertette s azzal kapcsolatban dr. Dubay István biz. tag szólalt föl.

A legszigorubb tárgyilagossággal kell, még pedig a közgyűlés

hangulata után itélve, megállapítanunk, hogy dr. Dubay István biz. tag ezuttal ismét nem a legserencsésebben oldotta meg azt a feladatot, melynek betöltésére vállalkozott. Korántsem azért pedig, mert a költségvetést bírálta és a takarékoság szempontjait hangsúlyozta, hanem mert felszólalásában kétségtelenül éles és bántó hangnemben személyes tétre csapott át, miáltal felszólalása olyan látszatot nyert, mintha a közérdek szempontjainak hangoztatásával csak bevezetni kívánta volna a személyes élű támadást. Az az antagonizmus és ellenérzés, melyet dr. Dubay István biz. tag felszólalásának személyes élű részével a közgyűlésből kiváltott, azt bizonyította, hogy a közgyűlés minden tagja azonnal észrevette, hogy — magyarul mondva — hol van a kutya eltemetve, hogy felszólalásának melyik részére helyeztettsé különbözőbb súlyt. Ez fordította azután teljesen ellene a közgyűlés hangulatát, melyet éreznie is kellett, mikor nem volt képes védekezni a közbeszólásokkal szemben s egyetlen hang sem támogatta hálátlannak bizonyult szerepében.

Azt kellett konstatálnunk, hogy a közgyűlés minden tagjának csak helyesléssel találkozott az a megállapítás, mellyel elnöklő főispán megfelelő értékére devalválta a sértő és bántó, személyes vonatkozásokban kimerült felszólalást. Érdemi választ Bernáth Aladár alispán adott a költségvetés kritikájára, aki biztosította a felszólaló bizottsági tagot, hogy nagyon szívesen veszi, ha megjelöli azokat a költségvetési tételeket melyeknél megtakarítást vél elérhetőnek. Hangsúlyozta az alispán, hogy a költségvetés a legszigorubb takarékoság elveinek szem előtt tartása mellett készült el. És ehez nem is férhet kétség, hiszen a Törvény-

hatósági Bizottság tagjai nagyon ismerik azt az előrelátó gondos-ságot, takarékoságot, melyet Bernáth Aladár alispán a vármegye anyagi érdekű ügyeinek intézésében is kifejt s amellyel minden kiadást a legszigorubb megfontolás tárgyává tesz.

A költségvetést a közgyűlés egyhangulag elfogadta.

A közmunkák megindítására a vármegyének teljességgel nincs fedezete s a közgyűlés elhatározta, hogy feliratilag kéri a kereskedelmi minisztert a vármegye területén végrehajtandó állami közmunkálatok legsürgősebb kiírására és végrehajtására.

A közgyűlés a tárgysorozat kisebb jelentőségű ügyeinek elintézésével ért véget.

A kenézli halálos földomlás

Siettek a munkával és nem volt kellő elővigyázat, mert Szalay Ákos Kisásziába készült.

— Kiküldött tudósítónktól. —

Sátoraljújhegytől harminc kilométerre, a kenézli Tiszaparton halálos szerencsétlenség történt. Archeológiai kutatás közben a leomló földréteg maga alá temette Szalay Ákos muzeumi őrt.

A szerencsétlenséggel kapcsolatosan a helyszínén a következőket sikerült megtudnunk.

Még a nyár folyamán, mikor egy honfoglaláskorabeli kemencét adtak át a dr. Szalay Gézáné-féle birtokon, a földbirtokos felhívta az ott lévő Márton Lajos muzeumi igazgató és Tompa Ferenc muzeumi őrt figyelmét egy ladikra, melynek egy része kilátszott a földből. Az archeológusok abban a hitben, hogy a Nemzeti Muzéumot végre egy honfoglaláskorabeli ladikkal is gazdagíthatják, ígéretet tettek a ladik kiásására.

E munkálat elvégzését most

Szalay Ákosra bízták. Szalay a világhírű régész, gyorsan akart végezni e kisebb munkával, mert most csütörtökön kellett volna elindulnia Kisásziába. Szombaton kiásatta a csónakot. E munkánál az őstalajból is kellett vágni egy 7 méter magas homokfal alól. — Az ásásnál azonban a felső homokrég megglazult és ennek következtében történt a szerencsétlenség. Előbb egy réteg hullott le, ez leterítette a pillanatnyi késéssel menekülő Szalay Lászlót, a következő pillanatban pedig egy hatalmas réteg ömlött alá és ez másfél méter magasságban maga alá temette az archeológust, akit csak félóra múlva holtan húzhatk ki. Balogh Tihamér segéd-tisztnek és három munkásnak sikerült épp bőrrrel menekülni, míg Szokoll Mihály, akinek a szállításhoz szükséges ládát kellett volna elkészíteni, zúzódásos sérüléseket szenvedett. Ez utóbbit is eltemette a földréteg, de oly szerencsésen, hogy a Kovács főintéző és Balogh segéd-tiszt vezetésével megindult mentőmunkálat során sikerült az állig eltemetett embert kihozni.

A tragikusan elhunyt Szalay Ákost holttestét előbb Kenézlőn, a kastélyban ravatalozták fel. Feleségét és családját nagy késéssel tudták értesíteni, mert a kenézli postahivatal csak a sárospataki posta közvetítésével teljesít szolgálatot, már pedig teljesen érhetetlenül, a sárospataki posta szolgálata ugyanaz, mint bármely legkisebb fiaué. Ily körülmények között a kötelességteljesítés közben tragikusan elhunyt Szalay Ákos csak harmadnap szállították Budapestre, ahol temetése nagy részvétel mellett ment végbe.

A Singer varrógépek
MÉGIS A LEGJOBBAK!

H I R E K.

— Zemplénavármegye küldöttsége Vass József temetésén. Zemplénavármegye közönsége a f. hó 10-iki közgyűlés határozatához képest küldöttséggel képviseltette magát az ország nagy halottjának, Vass József népjóléti és munkaügyi miniszternek temetésén. A küldöttséget Széll József főispán vezette s abban részt vettek: Bernáth Aladár alispán, Barthos Tivadar, Diószeghy József, Payer Ferenc és Kvasszinger József törvényhatósági bizottsági tagok.

— Dr. Görgey István Bariban és Brüsszelben. A Bariban rendezett nemzetközi Levante kiállításon a magyar kormányt Bud János kereskedelmi miniszter képviseli. A miniszter kíséretében részt vesz a kiállítás megnyitására dr. Görgey István országgyűlési képviselő is, aki innen Brüsszelbe utazik, ahol Magyarország képviselőjében részt vesz a nemzetközi kereskedelmi konferencián s onnan előreláthatólag szept. 20-ika táján tér vissza a fővárosba.

A „ZEMPLÉN” EREDETI TÁRCÁJA

Kisásziái képek és tanulmányok

Irta: Nemestóthy Szabó Gyula mérnök IX.

A modern haladó kor, a török temetőket sem kinnéli, helyükön paloták, utak és csatornák épülnek. Egyik török temető helyén épült a török kultuszminisztérium épülete. Az alapfalak gödreinek kiásásánál rengeteg emberi csontváz került napfényre. Egyszer tanujja voltam ennek a jelenetnek: egy török hamal, azaz napszámosmunkás egy talicskát tolt. Utja mellett hevert egy emberi koponya. Amint a koponyához ért, megállt és letette talicskáját. Karbatett kezekkel hosszú ideig nézte a koponyát, míg végre ráköpött és továbbbrugta utjából. Hogy milyen folyamat ment végbe ebben a primitív emberben az elmulás láttára, azt elképzelni sem tudom, csak az eredményét láttam, ami-

kor utálattal fordult el az enyészet gondolatától.

Általában az elmulás és halál fogalma a mohamedánoknál sokkal természetesebb és közelfekvőbb fogalom, mint nálunk. Az allahi akaratba belenyugvó világnézet az, amely egyszerűvé és könnyűvé teszi számukra az elmulást. Van a törököknek egy igen szellemes és kiváló hodsájuk, (hodsza az olyan papot jelent, ki megjárta Mekát és imádkozott Mohamed koporsójánál), még pedig a Nasredin-hodsza. Ő mondta azt a mohamedán világfelfogásra jellemző mondást: *hogy meghalni a legkönnyebb a világon, mert mindenki már az első alkalommal megtanulja, és betálatni az örökévalóság kapuján nem is olyan nehéz, hiszen mindenki csukott szemmel megy át rajta.* Ez a nagy, megváltozhatatlanban való megnyugvás kétségtelen, vallásukból folyik. A nagy, fanatikus vallási megnyugvás kíséri „az igazhitű” végig egész életén.

Most, hogy Kemál pasa eltörölte a mohamedán vallásnak az állami jellegét, eltörölte a fezesletét, ami szintén mohamedán vallási szimbólum volt, továbbá megrendszabályozta az állami ünnepnepok számát, bizony az öreg törökök között sok keserűséget váltott ki. Fültnuja voltam annak a jelenetnek, mikor egy öreg, nagy szakálu jassz-sapkás mohamedán égre emelt kezekkel és szemekkel felsóhajtott: „Se beyram, se ramazan, se fez, sem semmi sincs már, nem lehet élni!” Törökországban vasárnap a dzsumát (pénteket) ülik meg hetenként ünneppapnak. A mi husvét előtti nagybőjtünknek a ramazán felel meg. Ez 30 napi szigorú böjtöt jelent. Azaz éjféltől az esthajnali csillag feljöveteleig semmit sem esznek, nem isznak, sőt nem is cigaretáznak az igazhivők. Azután az esthajnali csillag feljövetelelől éjfélig vidám élet folyik, muzsika minden házbán, dus lakomázás. A böjt kezdetét éjfélkor naponta

dobolással jelzik. A tatár és török dobosok járnak minden uccában, óriási monoton dobolással jelenlik az éhezés megkezdését. A dzsamik és mosék, templomok és imaházak minarettjei fényesen ki vannak lámpákkal éjszaka világítva. Ragyogó fényben állnak s a müedzin befogott fülelkel mondja, kiáltja ki a világba Allahnak és Mohamednek a hatalmát és dicsőségét és imádatát. A ramazán követi és befejezi a nagy ünnep, a husvét, a „beyram.” Kétféle beyram van. Egyik a sekerli beyram, körülbelül áprilisban tart hat napig. Ez az ünnep az édességek, cukorkák jegyében zajlik le. A városok uccáin sátrakat állítanak fel mindentűt s a sátrak ontják Kelet édességeit, cukorkáit és téstáit. Az emberek egymásnak édességekből álló ajándékokat küldenek, vagy visznek el.

Érdekes az, hogy a törököknél ugyanugy, mint nálunk, szokásban van a sekerli beyramkor tojásokat különböző szintűre festeni. A mi

— **Halálozások.** *Miskolci Kovács Gábor* dr. kir. közjegyző f. évi szeptember hó 9-én 68 éves korában Szerencsen meghalt. F. hó 11-én temették el nagy részvét mellett.

Nagymadi és várbogyai Bogyay Béla ny. közgazgatási városi tanácsos f. hó 11-én 62 éves korában Sátorajajhelyben elhunyt. F. hó 12-én d. u. 4 órakor temették el a Tüzoltó-tér 8. számú gyásházából általános, mély részvétől kísérvé örök nyugalom helyére. A megboldogultat özvegye szül. *nemes Bakó Irma* és fia *dr. Bogyay Kálmán* főispáni titkár gyászolják.

— **Nyeremény adományok a Népkyonya tárgysorsjátékára.** A Városi Népkyonya szegényei javára rendezett tárgysorsjáték nyereménytárgyaira állandóan érkeznek be adományok. Legújabbban az „Uribor” szövetkezet egy gönci hordó bort, *báró Schell Ferenc* egy hordó bort, *dr. Szén József* esperes plébános két törzs fehér Leghorn fajbaromfi ajánlottak föl. Az egyik nyereménytárgyat, *Péter Sándor* képzőművészeti főiskolai hallgató művészeti festményét a rendezőség kiállította a Szegő-dívatáruháza kirakatába s az, értéke mellett, nagyon előnyösen juttatja kifejezésre az ifjú festőművész kvalitásait. — A húzást október hó 5-én ejtik meg a Városi Vigadóban. Ez időpontig is még több értékes nyereménytárgy adományozására van biztos kilátás. — Itt közvetítjük *gróf Széchenyi-Wolkenstein* Ernőné felhívását, mellyel kéri a Népkyonya és a nagy rendezőbizottság valamennyi tagját, hogy f. hó 18-án, csütörtökön d. u. 5 órakor a vármegyeháza nagytermében tartandó megbeszélésen teljes számban megjelenni sziveskedjenek.

— **Újabb adomány a Muzéumnak.** A Zemplénvárme-

husvétii piros tojásunkat találjuk meg náluk, nem annyira élénk színekben, mint ahogyan mi szoktuk. Az egész város beyramkor lobogó szallag, szőnyeg és selyemdiszben uszik. Mindenki az utcán, kávéházak, kafarniak előtt ül, beszélget, feketét iszik és nargilét vagy pipát szív. A müedzin fokozott hangon dicséri a minarett tejéről az urat.

A másik beyram, u. n. kurban beyram, a bárányok jegyében lefolyó ünnep, szintén hat napig tart és ideje juniusra esik.

A szultánatus alatt az volt a szokás, hogy a török államhivatalnokok a harminc napig tartó ramazan — s természetesen a beyram idején annál inkább — nem jártak be a hivatalba, legfeljebb ramazan idején egy-két órára néztek föl hivatalos ügyeik elintézésé céljából, akkor is késő délután. Kemál pasa ezen kényelmes életet beszűntette és sokszor voltam tanuja annak, ahogy az öreg Hilmi bey, vagy Sükrü bey az éhségtől

gyei Múzeum vezetőjéhez újabb ajándék érkezett be: tokban egy többszáz éves fadarabka abból a ladikból, melynek ásatásánál Szalay Ákos muzeumi őr tragikus halálát lelte. A ladikot egyébként a Nemzeti Múzeum ismét kiásatja és most már összetört állapotban, de a Szalay Ákos tragikus halálára való fájdalmas emlékezéssel a Nemzeti Múzeumban helyezik el. — Itt említjük meg, hogy Szalay Géza dr. kenézli földbirtokos értékes leltre akadt, két hatalmas obszidiánra. Az egyik sulya 21, a másiké pedig 16 kg.

— **Bajnoki mérkőzés.** A SAC vasárnap d. u. 3/4 órai kezdettel játssza második bajnoki mérkőzését a Dohánygyár mögötti sportpályán. A SAC csapata remélhetőleg teljes ambícióval száll a küzdelembe, hogy erős ellenfelel, az OVTK-al, mely az első fordulóban a bajnokcsapatot győzte le, sikerrel megállhassa helyét.

— **Két kilométeres ródlipályát építenek a turisták.** A sátorajajhelyi turisták a „Széll József” kilátótorony és a Turista Otthon létesítésével hatalmas lendületet adtak a turisztika továbbfejlesztésének. A *dr. Oldh István* elnöklésével tartott értekezleten most elhatározták, hogy a Turista Otthon közelében két-két és fél kilométeres hosszú ródlipályát építenek és ennek munkálatait már a napokban megkezdik. Az ideális helyen épülő ródlipálya kiinduló pontja a Nyugodónál lesz és egészen a Turista Otthonig jön le. A pálya két és fél méteres szélességben épül. Valószínű, hogy a munkához katonai hidászokat is kérnek. A ródlipálya elkészülte után sor kerül ski iskola létesítésére is, ami minden bizonnyal nagy hatással lesz Ujhely téli sportéletének további fejlődésére.

és az éjszakázástól kimerülve, a hivatalban az asztalra borulva aludtak. Ők szegények annyi évtizeden keresztül megszokták a ramazannak ősapáik szerint való megtartását s most minden tradíciót, régi kényelmet elsöpör a nyugati kultúra s durva kezekkel markolt bele életükbe.

Kemal pasa vaskezekkel fogta meg tunya és minden kényelemhez szokott keleti népet. Megrendszabályozta a hivatalnoki kart, a dolgozni nem nagyon akaró és szerető törököt kényszeríteni akarja a munkára. Megérezte a nagy gondolatot: a világtüledésben és konkurenciában megállani csak akkor lehet, ha tudással és munkakészséggel beleilleszkednek a népek nagy küzdelmébe és a létért való nagy harcában. Ennek a gondolatnak a keresztülvitelére vállalkozott Kemál pasa. Ennek az érdekében történt a fez eltörlése.

Folytatjuk.

A javításmentes tető

együttal olcsó is.

Eternit viharálló és tűzbiztos, az első kiadás egyszersmind az utolsó is.

Kérjen díjtalan prospektust és árajánlatot.

ETERNIT MŰVEK

Budapest, VI., Andrássy-út 33

Elárúsító hely:

Klein Salamon Sátorajajhely

— **Epe- és májbetegségeknél,** epekö és sárgaság eseteivel a természetes „*Fernc József*” keserűviz a hasi szervek működését élénkebb tevékenységre serkenti.

— **Az Amerikai Egyesült Államokban a hábornalatt lefoglalt magyar vagyon felszabadítása.** Az Amerikai Egyesült Államok kongresszusa 1930. március 10-én hozott törvényében kimondotta, hogy a magyar állampolgárok a háboru alatt szekvesztrált vagyonának a zár alól való felszabadítása iránti kérelmek benyújtására megszabott határidő újból 1 évvel, vagyis 1931 március 10-ig meghosszabbítatik. A pénzügyminiszter ennek alapján a hivatalos lapban közzétett hirdetményel hívja fel az érdekelt magyar állampolgárokat, hogy kérelmüket közvetlenül az Ellenséges Vagyon Kezelője (Allen Property Custodian) hivatalához (Washington, D. C. Arlington Building Vermont Avenus and H. Street) legkésőbb 1931 március 10-ig nyújtsák be.

— **Felhívás gyökeres ripária portális előjegyzésére.** A hegyközségi tanács megkeresése alapján a hegyközségi előjáróság felhívja a hegyközség tagjait, hogy pótlásra szükséges gyökeres ripária szükségletüket a hegyközségi irodában legkésőbb e hó 25-ig a délelőtti órákban jelentsék be. A ripáriát az állami telepről a később megszabandó, de minden esetre méltányos áron szállítják.

— **Az „Uj Barázda” pályázatának nyertesei.** Az Uj Barázda című fővárosi lapársunk ez év tavaszán tíz országos fontosságú kérdésre pályázatot irt ki az ország kisgazdaközönsége részére. A pályázat eredményét most hirdették ki. Díjnyertesek Zemplénből: Varga István Cigánd (Kühne-féle Badacsonyi permetező), Varga Pál Tolcsva (1 kg. Üstökös bősrszerszámápoló), Juhász Pál Mikóháza (1 pár csizma), Szabó Ferenc Szegi (1 zsebóra), Herboly Lukács Tokaj (fél kg. Üstökös bősrszerszámápoló).

— Elfogott pincebetörők.

A szerencsi csendőrség az ujhelyi ügyészségi fogházba szállította Suga József, Tóth Sándor, Kis József szerencsi lakosokat, akik több pincebetörést követtek el. Az okozott kár mintegy ezer pengő. A vizsgálóbíró arra való tekintettel, hogy Sugáéknak állandó lakásuk van, elrendelte szabadlábra helyezésüket.

— **Huszonnégyről évi tizenkét százalékra csökkentik az OTI késedelmi kamatot.** Az iparostársadalom régi panasza az, hogy a Társadalombiztosító Intézet a járulék-tartozások után évi huszonnégy százalék késedelmi kamatot szed. Az iparosság több alkalommal rámutatott arra, hogy most, a gazdasági válság idején a huszonnégy százalékos kamattétel nemcsak indokolatlan, hanem túrhetetlen is, annál is inkább, mert az állami adóknál is tizenkét százalékra szállították le a késedelmi kamatot. Az iparosságnak a késedelmi kamatt csökkentésére vonatkozó kívánságát az Ipartestületek Országos Szövetsége a Társadalombiztosító Intézethez terjesztette. Az intézet igazgatósági ülése foglalkozott ezzel az ügygel és úgy határozott, hogy az iparosok kívánságát pártolóan terjeszti a szeptember huszonnyolcadiki közgyűlés elé. Az igazgatóság előterjesztése szerint a közgyűlés kérjen olyan módosító rendeletet, amely a Társadalombiztosító huszonnégy százalékos késedelmi kamattját egyelőre 1931-re, tizenkét százalékra szállítja le, ami havi egy százaléknak felel meg.

— **Kényszeregyezés.** A sátorajajhelyi kir. törvényszék a kényszeregyezési eljárást elrendelte Wasserman Béla és neje tokaji lakosok ellen. Vagyonfelügyelő dr. Gottlieb Hugó tokaji ügyvéd. — A folyó éven elrendelt kényszeregyezések száma 34, ezek közül mindössze 17 nyert befejezést.

— **A mélységbe dobták a zoborhegyi cseh emléktáblát.** Nyitra mellett, a Zobor-hegyen, az 1918-ban felrobbantott magyar milleniumi emlékoszlop helyén felállított cseh-szlovák emléktáblát ismeretlen tettesek a hegy csucsáról a mélységbe dobták. Az emléktábla a sziklákon darabokra tört.

— **Legjobb fővárosi napilapok a Nemzeti Ujság és Uj Nemzedék**

ifj. Klein Jakab festékkereskedőné Sátorajajhely.

— **A vér felfrisítése** céljából ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvizet inni. Az egész világon rendelik az orvosok a valódi **Ferenc József** viz használatát, mert ez szabályozza a bélműködést, erősíti a gyomrot, javítja a vért, megnyugtatja az idegeket és ezáltal új életerőt teremt. A **Ferenc József** keserűviz kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Egy csodálatos csillag tanúságtétele Einstein mellett.** A Sirius ősidők óta hatott az emberek fantáziájára. Babona, költészet és tudomány élesztője, táplálója volt. A Sirius csodálatos és rejtélyes kísérője a legújabb időkben a tudományos kutatás rejtélyeibe világít, talányokat ad fel a fizikusnak és a csillagásznak. Azt, hogy miképpen igazolja Sirius Einstein relativitásának elméletét, érdekes, értékes és mindenki számára érthető cikkben magyarázza meg az *Uj Idők* mai számában Beke Manó, a kiváló tudós. Föld Ernő, az „Amit mindenkinek tudnia kell” rovatban a varrógép jubileumáról emlékezik meg. A szépirodalmi részben Terescsényi Györgynek és a békeidők kiváló írójának Sipulusznak elbeszéléseit találjuk, azonkívül Bónyi Adorján, már folytatásokban is nagy sikert aratott regényét és Ludwig Wolf regényét a Smarrát. Farkas Imre verse és Kosztolányi Dezső meseteri műfordítása diszítik a szeptember 14-iki füzetet, amelyben hiánytalanul találjuk a kedvelt rovatokat: Szerkesztői üzeneteket, Gasztronómiát, Receptpályázatot, Keresztretjvényt, Kertészetet. Mühlbeck Károly mulatságos fejlecei, divatképek, reprodukciók és külföldi fényképek teszik még érdekesebbé Herczeg Ferenc szépirodalmi hetilapját. Díjtalan mutatványszámot bárkinek küld a kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrassy ut 16. Előfizetési díj negyedévre 6-40 pengő.

— **Magyarország a területén átmenő szőlőszállítmányokat nem akadályozza meg.** Magyarország területén szőlőszállítmányok jelenleg ép úgy, mint a múltban, a földm. miniszterium előzetes engedélyével, a tranzit szállítmányokra érvényes szabályok betartása és a belépő állomáson megejtendő növényegészségügyi vizsgálat mellett, — amennyiben a szállítmányok mindenféle növénybetegségektől mentesek — akadály nélkül szállíthatók keresztül.

— **Swoboda kályhát vásároljon.** Gyár: Budapest, Andrassy-u 14. — Kapható: Behyna Testvérek Sátoraljaujhely.

Egy jókarban lévő billiárd asztal, négy drb. csontgolyó, dákok és dákoktartó eladó Tolcsván, az Ipartestületnél.

BRISTOL-SZÁLLODA

BUDAPEST

legszebb pontján, a Dunaparton.

Uj vezetés mellett ajánlja:

Előkelő, patinás szállodájának gyönyörű szobáit a mai gazdasági viszonyoknak megfelelő polgári árákon.

Egy ágyas utcai	P 10—16-ig
udvari	P 6—10-ig
Két ágyas utcai dunaparti	P 24—40-ig
utcai	P 20—24-ig
udvari	P 15—18-ig

A jobb szobák árai fürdőszobával értendők. Minden szobában hideg- és melegvíz, telefon és rádió.

ÉTTERMI ÁRAK:

Complett reggeli: kávé v. tea v. kakao egy tojással, vajjal és jam-el	P 1.20
Kitűnő ebéd v. vacsora menü	P 2.40
Kitűnő ebéd v. vacsora menü előtétellel	P 4.-

Ezen lapra hivatkozással a szobaárakból külön engedmény. Szobarendelés lehetőleg 2—3 nappal előbb eszközözendő.

Bristol-szálloda szobáiból és terraszáról a leggyönyörűbb kilátás nyílik a Dunára és a budai hegyekre.

Az eredeti **Rozsnyói vadászbanda** készítője **FEHÉR BOLDIZSÁR** szabómester Budapest, Váci ucca 79. Bőr kabátok felújítását, utibundákból eredeti rozsnyói bundát készít.

Perfekt német, francia okleveles tanár teljes kiképzésig tanít, vizsgára előkészít. Jókai ucca 2.

Eladó szőlő.

A város közvetlen közelében lévő jól megmunkált, első osztályú kis magyar hold szőlőm eladó. — Bővebbet Lengyel Andor Sátoraljaujhely, Széchenyi-tér 4.

UJKEDVEZMÉNY VENDÉGEINKNEK

Ezen lap előfizetőinek megelégedésére nyújtott

20%

kedvezménytszobaárainkból

10%

kedvezményt olcsó éttermi árainkból

(menüt kivéve) módunkban van az UJSÁG kiadóhivatalával 1 évesített megállapodás alapján kibővíteni a

Magyar kir. Operaház
Nemzeti Színház
Kamara Színház

előadásaira szóló mérsékelt árujegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük a szoba- és színházjegy rendelését két-három nappal előbb velünk közölni.

Park Szálloda
BUDAPEST

szemben a Keleti pályaudvar érkezési oldalával. (Nincs kocsiköltsége.)

Felelős szerkesztő:
Dr. MIZSÁK JÓZSEF.

Telefon: 179

Telefon: 179

Legjobb minőségű

tüzelőanyag

ugymint:

eserfa, bükkhasáb és aprított fa, valamint porosz és hazai szén

házhoz szállítva — részletfizetésre is — jutányosan beszerezhető

Friedmann Aladár fakeskedőnél

Lakás: Justus ucca 22.

Raktár: Máv. pályaudvar.

1913/1929. vh. szám.

Árverési hirdetmény.

102 pengő 62 fillér tőke, ennek 1929. évi ápr. hó 6. napjától járó 8 százalékos kamata és eddig összesen 29 P 66 fillér perköltség erejéig a sátoraljaujhelyi kir. járásbíró Pk. 10107/1929. sz. végzése folytán a végrehajtást szenvedőnél 1929. évi szept. hó 20-án bíróságra le(fel)l foglalt és 1390 pengőre becsült ingóságokra az árverést — azon foglaltatók követelése erejéig is, akik törvényes zálogot nyertek — elrendelést, annak Sátoraljaujhelyben Molnár I. ucca 4. sz. alatt leendő megtartására 1930. évi szeptember hó 26. napjának d. e. 1/12 óráját tűzöm ki, amikor a foglalás alatt levő butorok, stb. a többet igénylők készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adni.

Az árverési vevő a vételáron Sátoraljaujhely Rákóczi ucca 19.

felül köteles fizetni a vételi illetéket és forgalmi adót is.

Sátoraljaujhely, 1930. aug. 30.

Gáll Vilmos

kir. járásbírósi végrehajtó.

Nélkülözhetetlen

minden háztartásban

SINGER
VARRÓGÉP

MINDENT VARR, STOPPOL ÉS HÍMEZ

Kedvező fizetési feltételek

Alacsony havi részletek

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

VÁROSI MOZI HETI MŰSORA:

Kedden, szeptember hó 16-án este 6 és 1/4 órakor
Szerdán, szeptember 17-én este 6 és 1/4 órakor

Az asszony nélküli város

Peter Boldt híres regénye 12 felvonásban.

A főszerepben: CONRAD VEIDT.

A Matterhorn vértanui

Történet 8 felvonásban.

Főszereplő: MARCELLA ALBANI.

RAJAH (HINDU SZERELEM)

Dráma 7 felvonásban.

Régi határ

Főszereplők: IGO SYM és MARY KID.

Vasárnap, szeptember hó 21-én d. u. 4, este 6 és 1/4 órakor

A fekete dominó

Auber világhírű vigerájája filmen 10 felvonásban.

Főszereplők: Harry Liedtke, Hans Junkermann és Verebes Ernő.